

УДК 327.8; 94(410+415)

DOI <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2024-18-22>

Маріанна Марусинець
ORCID: 0000-0001-7366-9328

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІРЛАНДСЬКОЇ ДІАСПОРИ У КРАЇНАХ КОНТИНЕНТАЛЬНОЇ ЄВРОПИ

У статті визначено роль і місце ірландської діаспори у європейських країнах. Встановлено, що ірландська діаспора в країнах Європи справила суттєвий вплив на формування загальноєвропейських традицій та цінностей, що, зі свого боку, сприяло і формуванню ідентичності ірландців у світі. Стійка міграція до Європи характеризувала історію Ірландії протягом останніх півтори тисячі років. Тісні зв'язки з папством і найбільшими університетами Європи, релігійними інститутами й організаціями, великі володіння англійської корони у Франції та прибуткова торгівля рибою, вином і вовною через Ірландське море і Ла-Манш визначали більшу частину цього міжнародного потоку в середньовічний період.

Актуалізовано, що досвід, історія життя і внесок ірландських емігрантів у життя європейської країни, що їх приймає, також як і Республіки Ірландія, залишаються практично невивченою історією сучасної ірландської діаспори, що вимагає нових досліджень ірландської діаспори в країнах Європи, чії зв'язки з Республікою Ірландія, як і раніше, залишаються міцними. У ЄС, значною мірою завдяки ірландській діаспорі, тому що велика кількість європейців мають ірландське коріння, Республіка Ірландія проявляє справжню дипломатичну спритність. Хоча зараз Ірландія входить до числа найбагатших країн ЄС, вона починала як найбідніша держава, покладаючись на фінансування ЄС для стимулювання зростання.

Доведено, що віртуальний простір ірландської діаспори стрімко розвивається і справляє суттєвий вплив на ірландців у країнах Європи. В умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і глобалізації значно підвищується роль, яку відіграють новітні технології у транснаціональних обмінах між Республікою Ірландія та континентальною Європою. Констатується також і підвищення рівня обмінів та контактів між країною перебування ірландців і Республікою Ірландія у віртуальному просторі діаспори. Ці зв'язки, безумовно, мають наслідки як для європейської країни проживання ірландців, так і для Республіки Ірландія. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій зближує ірландців по всьому світу. Зростає кількість віртуальних подорожей до Республіки Ірландія і спілкування між ірландцями на різних віртуальних платформах. Легка доступність повітряного транспорту й розвиток сучасних методів комунікації створили основу для появи транснаціональних мігрантів. Життя ірландців в умовах глобалізації охоплює як рідне суспільство, так і суспільство, що приймає, і багато хто з них веде подвійне існування.

Ключові слова: *Європа, ЄС, Республіка Ірландія, ірландська діаспора, інформаційно-комунікаційні технології, еміграція, емігранти.*

Вступ. Ірландська діаспора справила значний вплив на європейську культуру завдяки своєму поширенню в усьому світі, породивши так звану католицьку Велику Ірландію, що характеризується спільними культурними, політичними й релігійними рисами. Ірландські місіонери відіграли ключову роль у поширенні цінностей ірландського католицизму в глобальному масштабі, вплинувши на формування ідентичності та цінностей як у повоєнній Європі, так і в інших регіонах і континентах світу. Ірландська громада в країнах сучасного Європейського Союзу (ЄС) була значною мірою «європеїзована» за допомогою історичних аналогій і безперешкодної інтеграції, підкреслюючи тим самим давню приналежність Ірландії до Європи. Інформаційно-комунікаційні технології ХХ–ХХІ ст., що розвиваються, виявили існування різних світоглядів серед різних поколінь ірландської діаспори, що, зі свого боку, сформувало уявлення про національну ідентичність та ірландськість. Ірландська діаспора в країнах Європи справила суттєвий вплив і на формування загальноєвропейських традицій та цінностей, що, зі

свого боку, сприяло і формуванню ідентичності ірландців у світі.

Витоки ірландської діаспори в сучасних країнах ЄС беруть свій початок з того, що тисячі ірландських мігрантів прибули в континентальну Європу у XVI–XVIII ст. Лімерик – велике місто-графство в Республіці Ірландія – посідає особливо важливе місце в історії «Диких гусей» – ірландських найманців XVI–XVIII ст. Одразу після укладення Лімерикського мирного договору 1691 р. 15 тис. солдатів і приблизно 4 тис. цивільних осіб, серед яких здебільшого були жінки й діти, залишили Ірландію та перебралися до Франції. Однак це було частиною набагато ширшого руху людей – солдатів, студентів, священників, торговців, бідняків; чоловіків, жінок і дітей, – які переїхали з Ірландії у Францію, Фландрію, Іспанію, Португалію, італійські держави, Священну Римську імперію та інші країни в період із 1500-х до початку 1800-х рр. Багато ірландських мігрантів також переїхало за межі Європи, до Іспанської, Португальської та Французької імперій, що розширювалися.

Стійка міграція до Європи характеризувала історію Ірландії протягом останніх півтори тисячі років. Тісні зв'язки з папством і найбільшими університетами Європи, релігійними інститутами й організаціями, великі володіння англійської корони у Франції та прибуткова торгівля рибою, вином і вовною через Ірландське море і Ла-Манш визначали більшу частину цього міжнародного потоку в середньовічний період. В епоху раннього Нового часу політичні, військові, соціально-економічні й культурні наслідки Реформації і Контрреформації призвели до збільшення зв'язків ірландських католиків з європейським континентом. Повторне завоювання Ірландії англійцями, що закінчилося нищівною поразкою ірландської сторони, змусило тисячі ірландців емігрувати в Європу. Протягом десятиліть після «Славної революції» 1688 р., результатом якої стало повалення католицького короля Якова II, тисячі ірландців опинилися розосереджені по всій Європі. Ірландці були залучені в усі сфери життя європейського суспільства, включно з торгівлею, банківською справою, церквою, освітою і військовою справою.

Матеріал і методи дослідження. Робота ґрунтується на основі широкого кола документів, аналізі науково-методичної літератури, наукових статей і періодичних видань. В українській політологічній думці проблематика функціонування ірландської діаспори в країнах ЄС є недостатньо розробленою, тому авторка спиралася передусім на науковий доробок ірландських, британських, європейських та американських дослідників.

У методологічну основу дослідження покладено принципи історизму й об'єктивності. Принцип історизму дав змогу розглянути ірландську діаспору у Європі в динаміці її розвитку, від самого початку процесу імміграції ірландців на європейський континент до сьогодення. Принцип об'єктивності дав змогу проаналізувати науковий доробок європейських, американських та ірландських дослідників з проблематики, що розглядається.

Під час ході дослідження також застосовувалася комплексна методика, що передбачає моделювання проблем етнополітичної сфери, аналіз документів Республіки Ірландія та країн континентальної Європи з проблем розвитку діаспори. Крім того, у роботі використовуються елементи системного підходу в дослідженні тенденцій і динаміки еволюції ірландської діаспори в умовах глобальних політичних трансформацій та інформаційно-комунікаційної революції. Системний підхід дав змогу вивчити ірландську діаспору як систему, яка динамічно розвиватиметься і складається з елементів, що взаємопов'язані та впливають один на одного.

Для досягнення **мети дослідження** – проаналізувати розвиток ірландської діаспори в країнах континентальної Європи – авторкою використовувалися загальнонаукові методи аналізу та синтезу. У рамках вивчення окремих аспектів розвитку ірландської діаспори авторка застосовувала історичний і порівняльний методи, які дали змогу визначити проблеми, з якими стикалися ірландські емігранти в різних країнах Європи, простежити динаміку впливу ірландської діаспори на соціально-економічний і політичний процеси в країнах континентальної Європи, а також визначити перспективи збереження ірландської ідентичності в країнах континентальної Європи.

Дослідження інформаційно-комунікативного компонента державної політики має між-дисциплінарний характер, адже охоплює політичних акторів, медіа та суспільство. Ураховуючи специфіку дослідження, авторка використовує структурно-функціональний аналіз. Інституціональний метод у поєднанні з нормативним підходом дали змогу всебічно вирішити дослідницькі завдання. Для виокремлення й порівняння інформаційно-комунікативного компонента державної політики в різних країнах ЄС застосовано компаративний та аналітичний підходи. Під час визначення тенденцій і складання висновків у дослідженні застосовується принцип конвергенції.

Результати й обговорення. Масштабна еміграція та імміграція являють собою дві найпомітніші й найбільш трансформаційні форми соціальних змін. Виявляючись у вигляді припливу значної кількості людей, які сприймаються як такі, що «помітно відрізняються», або у вигляді депопуляції раніше населених регіонів, міграція створює серйозні проблеми для суспільств, яких вона зачіпає, та їхніх відповідних політичних еліт.

Європейський ірландець (англ. European Irish) – це термін, який використовується для опису ірландських експатріантів у континентальній Європі або в сучасний період розвитку системи міжнародних відносин для позначення людей, які проживають у Республіці Ірландія або в Північній Ірландії з ірландським громадянством.

Історичні передумови та підґрунтя формування ірландської діаспори у Європі. Зв'язки Ірландії з континентом налічують багато століть. У період раннього середньовіччя, 700–900 рр. нашої ери, багато ірландських релігійних діячів виїхали за кордон проповідувати й заснували монастирі в так званій хіберно-шотландській місії. Сен-Бріє заснував місто, що носить його ім'я, у Бретані, Святий Колман заснував великий монастир Боббіо в північній Італії, а один з його ченців був Сент-Галленом, на честь якого названо швейцарське місто Санкт-Галлен і кантон у Санкт-Галлені.

Кельтська спадщина ранніх ірландських переселенців, які пережили римське завоювання й нашествя варварів, зробила ірландців надзвичайно затребуваними та впливовими серед європейських дворів. Значна частина ірландців, які володіли різними навичками, увійшла в основне русло життя низки європейських суспільств, а деякі з них стали лідерами у своїх галузях. Європейські регіони, де ірландці справили найбільший вплив, – це Франція, Іспанія, Португалія та Австрія. Крім того, констатується вплив ірландців і на Східну та Центральну Європу, а також на Папські держави. Ірландія справила значний вплив на Європу й інші країни [1].

Історія ірландської діаспори переплітається з історією англійського колоніального правління, а після здобуття Ірландією незалежності – з постколоніальною взаємозалежністю. Протягом 120-річного періоду, починаючи з 1801 року до 1921 року, з Ірландії емігрувало близько восьми мільйонів осіб, і тенденція до міграції була повернута назад тільки наприкінці двадцятого століття. Значна частина ірландців до масової еміграції XIX ст. до США, Канади та Австралії ірландці працювали й осідали на європейському континенті. Ірландці також служили найманцями в європейських арміях. Уже в XVI ст. молоді ірландці навчалися в університетах Європи й навіть створювали власні ірландські студентські гуртожитки у Франції, Іспанії, іспанській Фландрії та в Італії. Перший ірландський коледж було засновано в Лісабоні в 1590 р., а в 1592 р. Філіп II став покровителем подібного коледжу в Саламанці, який за останні півстоліття навчив 400 ірландських семінаристів. Після Битви при Кінсейлі (1601–1602), що завершилася перемогою англійців над гельськими ірландцями, які бунтували на боці іспанців, до Іспанії прибула велика кількість ірландських мігрантів, і в Сантьяго-де-Компостела, Вальядоліді, Мадриді, Алькалі, Валенсії, Еворі та Севільї було створено ірландські студентські громади й коледжі [2].

В іспанській Фландрії Крістофер К'юсак заснував Коледж святого Патрика в Дуаї у 1594 р., а пізніше були створені коледжі в Антверпені (1600 р.), Ліллі (1610 р.) і Турне (1616 р.). Ірландські францисканці, яких переслідували англійці в Дубліні, були дуже активні в Нідерландах і заснували Коледж святого Антонія в Левені в 1607 р. з професорами, які

навчалися в Університеті Саламанки; коледж був відомий своїми дослідженнями ірландської мови. У 1625 р. був створений другий францисканський коледж, Святого Ісидора, у Римі, який став відомий завдяки своїм дослідженням в галузі історії та теології [2].

Хоча багато хто з тих, хто оселився в цих громадах в Іспанії, Франції та Фландрії, були зрілими, уже висвяченими чоловіками віком від двадцяти до тридцяти років, які могли в такий спосіб утримувати себе в ролі армійських капеланів або викладати релігію дітям у місцевих громадах. До дві третини цих молодих людей шукали роботу на європейському континенті, щоб ніколи не повернутися до Ірландії. Справді, континентальна освіта була для ірландських родин засобом позбутися других і третіх синів і тим самим зберегти свої володіння недоторканими, оскільки за законом Ірландії існував рівний поділ між усіма спадкоємцями чоловічої статі і маєтки ділилися на частини [2].

Наприкінці XVII ст. і на початку XVIII ст. ірландці-мігранти почали отримувати доступ до вищих соціальних прошарків європейських суспільств, вступаючи в професії, такі як банківська справа, медицина, цивільна служба й мистецтво. Після поразки Якова II в Англії Людовик XIV був змушений забезпечити Якова II та його ірландських послідовників і утриманців. Купець Деніел Артур, який заснував банк у Парижі, був одним із тих, хто отримав вигоду із цієї яacobітської міграції, сприяючи обігу коштів серед яacobітських біженців. Чисельність і успіх ірландських мігрантів у Парижі XVIII ст. навіть дали змогу заснувати ірландську масонську ложу: «Ірландська ложа Леванту», яка складалася з лікарів, студентів і священників [2].

Одним із колишніх солдатів, які благополучно перейшли до цивільного життя, був Річард Хеннесі з графства Корк, який у 1748 р. вступив до французької армії, а в 1776 р. зайнявся бізнесом з експорту бренді до Коньяка та Бордо. Скориставшись франко-іспанським коридором, який відкрили Бурбони на іспанському троні, багато хто з тих, хто був частиною яacobітської міграції до Франції, перебралися на південь до Іспанії. Найпомітнішими були Рікардо Волл (1694–1777), який служив іспанським послом у Лондоні в 1748 р. Пізніше Волл був призначений міністром закордонних справ і державним секретарем Іспанії. В оточенні Волла був ще один знаменитий іспанець ірландського походження, Бернард Ворд, чия робота «Економічний проєкт» (Мадрид, 1779) вважається найважливішою іспанською працею XVIII ст. з політичної економії [2].

Під час Контрреформації ірландські релігійні й політичні зв'язки з Європою зміцнилися. Важливий центр навчання та підготовки ірландських священників виник у Левені в герцогстві Брабант, нині у Фландрії (північна Бельгія). Втеча графів 1607 р. змусила більшу частину гельської знаті залишити країну, а після воєн XVII ст. багато інших втекли до Іспанії, Франції, Австрії та інших римо-католицьких земель. Лорди, їхні слуги та прихильники приєдналися до армій країн і були відомі як «Дикі Гуси». Деякі з лордів та їхні нащадки досягли високих рангів у своїх приймаючих країнах, наприклад, іспанський генерал і політик Л. О'Доннелл, 1-й герцог Тетуанський, який став президентом уряду Іспанії, або французький генерал і політик П. де Мак-Махон, герцог Маджента, який став президентом Французької Республіки. Французький коньяк виробник бренді Hennessy був заснований Р. Хеннесі, ірландським офіцером з ірландської бригади французької армії. В Іспанії та на її території можна знайти багато ірландських нащадків на ім'я Обрегон (О'Брайен ірландською), зокрема іспанська актриса ірландського походження А. Обрегон [3].

На початку XIX ст. європейські ірландські коледжі почали занепадати, і ірландські мігранти, які були дедалі більш англомовні, тепер віддавали перевагу місцям, де говорили англійською. Таким чином, у XIX ст. міграція з Ірландії до країн Європи значно скоротилася. Ірландці стали масово виїжджати у XIX–XX ст. до англомовних країн і насамперед до США, Канади й Австралії. Протягом XX ст. деякі ірландські інтелектуали влаштувалися в континентальній Європі, зокрема, Дж. Джойс, а пізніше С. Беккет (який став кур'єром для Французького опору). Е. О'Даффі очолив бригаду з 700 ірландських добровольців, які билися за Франко під

час громадянської війни в Іспанії. В. Джойс став російськомовним пропагандистом Третього Рейху, відомим у просторіччі як Лорд Хау-Хау [3].

Ірландська діаспора на території континентальних країн ЄС на межі XX–XXI ст.

Сьогодні в континентальній Європі проживає понад 500 тис. ірландців. Але, за іншими оцінками, там проживає 2,8 млн ірландців у першому, другому і третьому поколіннях. За оцінками, близько 5 млн європейців активно цікавляться ірландською музикою, ірландським спортом, ірландськими танцями, ірландською культурою та ірландською літературою. Наприклад, посольство Ірландії в Польщі підтвердило, що, хоча в країні мешкає близько 500 ірландців, від 50 до 100 тис. осіб залучені до ірландської музики, танців і культурного життя. В Італії, де, за оцінками, ірландське населення становить від 2 до 5 тис. осіб, є вебсайт, який відвідують 100 тис. постійних відвідувачів. Увесь контент лише італійською і здебільшого присвячений ірландській музиці та культурі в Італії. Схожий рівень інтересу до ірландської культури існує в усій Європі: відкривають нові ірландські центри, безліч ірландських пабів, зростає інтерес до ірландських танців і до ірландських свят, зокрема Св. Патрика.

Важко назвати точну цифру ірландців на території континентальної Європи. У деяких країнах потрібна реєстрація в місцевому посольстві Ірландії, але в більшості європейських урядів такої вимоги немає. Наприклад, хоча посольство Ірландії в Мадриді називає офіційну цифру в 15 тис. ірландців в Іспанії, сьогодні існує неофіційна, більш реалістична цифра у 30 тис. ірландців. Ірландці щорічно здійснюють 1,6 мільйона поїздок до Іспанії [4].

Приблизно 30 тис. ірландців проживають у країнах Бенілюксу – Бельгії, Нідерландах і Люксембурзі. Близько мільйона людей відвідують ірландські музичні, культурні та спортивні заходи в Нідерландах, Бельгії та Люксембурзі. У регіоні діють ірландські клуби, товариства й асоціації, ірландські театральні колективи, центри ірландських і кельтських досліджень, а також групи Дж. Джойса. У понад 200 ірландських барах готелю регулярно лунає жива ірландська музика, а також транслюються прямі трансляції ірландських спортивних змагань. Крім шкіл і груп ірландських танців, у регіоні є безліч місцевих ірландських музичних груп і фестивалів. Тут також є ірландські футбольні клуби, клуби дартсу, регбі, бадмінтону, а також ірландські товариства гольфу.

Встановлено, що близько 30 тис. ірландців проживають у материковій Іспанії, ще 15 тис. ірландців мешкають у Португалії, Андоррі та Гібралтарі, а також на Балеарських і Канарських островах. Близько мільйона жителів так званої Іберії регулярно відвідують ірландські музичні, культурні та спортивні заходи. Існують ірландські товариства й асоціації, і є можливість відвідувати курси ірландської та кельтської культури в Іспанії або Португалії. У Португалії є ірландська домініканська парафія. У багатьох із понад 165 ірландських пабів регулярно звучить жива ірландська музика, а також транслюються прямі трансляції ірландських спортивних змагань. Існують іберійсько-ірландські музичні гурти, школи й ансамблі ірландських танців, а також фестивалі ірландської та кельтської музики. У Мадриді є ірландська ліга з дартсу, а в Барселоні, Мадриді, Марбельї, Валенсії, Севільї, Гібралтарі та 11 клубах у Галісії є клуби з гельського футболу [4].

Приблизно 15 тис. ірландців проживають на Мальті, у Швейцарії, Австрії, Італії, Монако, Ліхтенштейні, Сан-Марино, Словенії та Ватикані на Середньому Півдні Європи. Майже мільйон людей у середній частині південної Європи регулярно відвідують вечори ірландської музики, культури та спорту. Приблизно у 300 ірландських пабах регулярно лунає жива ірландська музика, проводяться вечори вікторин, а в багатьох представлені ірландські види спорту. Ірландські клуби, товариства й асоціації організують заходи для інтегрованих ірландських громад, і в регіоні багато шанувальників ірландської культури та літератури. Існують курси та центри вивчення ірландської і кельтської мов, а також Середземноморський центр ірландських досліджень. Існують місцеві ірландські музичні гурти, школи й ансамблі ірландських танців, які організують спеціальні вечори ірландської музики і танців, а також фестивалі ірландської та кельтської

музики. Громадяни Ірландії грають у регіоні в місцевих клубах футболу, дартсу, регбі й атлетичних клубах; часто ці клуби створюються представниками місцевих ірландських громад [4].

У Центральній Європі проживає близько 5 тис. ірландців, і ця цифра щороку зростає. В Угорщині, Польщі та Чехії констатується понад 150 тис. постійних відвідувачів вебсайтів про кельтську музику, ірландську музику, ірландські танці й ірландську культуру, що базуються там, у регіоні з понад 100 ірландськими музичними гуртами, школами ірландських танців та ірландсько-кельтськими фестивалями. У словацьких ірландців регулярно виходить спеціальна газета. У Польщі, Словаччині, Угорщині, Хорватії, Чехії, Боснії і Герцеговині, Сербії, Чорногорії, Албанії налічується понад 60 ірландських пабів, в одному з яких розташоване ірландське товариство гольфу, в одному – регбійний клуб, в інших – клуби з дартсу й футболу. Ірландські благодійні групи також мають центри та громади, що базуються в регіоні [4].

У Німеччині проживає близько 30 тис. ірландців. Разом із німцями, які цікавляться ірландською культурою, деякі з цих емігрантів організовують ірландські культурні заходи по всій країні. У більшості німецьких міст є принаймні один ірландський паб, хоча зазвичай у них присутня суміш німецької та ірландської пабної культури [5].

Близько 30 тис. ірландців живуть у Франції, зокрема понад 15 тис. – у Парижі. Понад 700 тис. є шанувальниками ірландської музики, ірландської культури й ірландського спорту у Франції. Бретань і бретонська культура тісно пов'язані з ірландською та кельтською культурами, є можливість долучитися до ірландських товариств та асоціацій, вивчати ірландську та кельтську мови на курсах від Бретані до Французької Рив'єри. Ірландський коледж у Парижі, у якому колись жив К. Войтила, згодом Папа Іоанн Павло II, зараз є ірландським культурним центром. Тут відбуваються ірландські заходи, як-от лекції, презентації книжок, виставки та виступи ірландських авторів, музикантів і художників. Багато з 300 з гаком ірландських пабів Франції мають особливу близькість з ірландськими громадами, часто організовуючи заходи спільно з ними або для них. Найбільший у Європі щорічний ірландський і кельтський фестиваль проходить у Бретані. Насправді існує широкий спектр французьких гуртів ірландської музики, шкіл і гуртів ірландських танців, а також фестивалів ірландської та кельтської музики, що охоплюють більшість регіонів країни. Ірландські футбольні клуби є в Монпельє, Марселі та Парижі. Пограти в гельський футбол можна в Бретані, Парижі, Ліоні або на фестивалях по всій країні [5].

6 тис. ірландців живуть у Східній Європі – на Кіпрі, в Білорусі, Болгарії, Греції, Ізраїлі, Македонії, Молдові, Румунії, Туреччині, Україні. Кельтська культура, музика й танці зростають в Україні та країнах, що входили до складу колишнього СРСР. Ірландські танці є на Кіпрі, в Україні, Туреччині, Греції та Болгарії. У багатьох із понад 125 ірландських барів регулярно звучить жива ірландська музика, а також транслюються прямі трансляції ірландських спортивних змагань. Ірландські співаки й ірландські музичні гурти з Європи регулярно приїжджають сюди з гастрольями, як і на шоу ірландських танців. Місцеві ірландці регулярно підтримують відвідування ірландських спортивних змагань, як чоловічих, так і жіночих, таких як ірландський бокс, ірландський гольф та інші [4].

15 тис. ірландців проживають в Ісландії, Норвегії, Швеції, Фінляндії, Данії, Естонії, Латвії, Литві, де понад півмільйона людей регулярно відвідують ірландські музичні, культурні та спортивні заходи. Щорічно в цих країнах відбуваються північні фейси – фестивалі традиційного гельського мистецтва та культури, у яких беруть участь школи ірландських танців з усього регіону, і ірландські фестивалі. Ірландські товариства й асоціації у Північній Європі активно організовують заходи з ірландської літератури, театру, спорту, музики і танців по всій Скандинавії. У регіоні розташовані Центри ірландських і кельтських досліджень у Швеції та Данії. У багатьох із понад 230 ірландських пабів регулярно звучить жива ірландська музика, а також транслюються прямі трансляції ірландських спортивних змагань. У Норвегії є футбольний клуб Кельтської ірландської асоціації, у Фінляндії є клуб херлінга [4].

У 1980-х рр. після перерви 1970-х рр. ірландська міграція знову відновила свій звичний шлях, прямуючи з Ірландії до європейських країн. Незважаючи на більш ніж шість десятиліть незалежності та понад десятиліття членства у Європейському економічному співтоваристві (ЄЕС), ірландські політики 1980-х рр. переформулювали відновлення еміграції не як доказ національного провалу, а як наслідок наявності «утилітарних індивідуумів», які прагнуть отримати кращий дохід від продажу своєї праці на глобальному ринку. Застарілі, дуже емоційні конструкції еміграції, як вигнання й супутні образи діаспори, яка прагне повернутися на батьківщину, були відкинуті. Як показав британський дослідник ірландського походження Дж. МакЛафлін, «ірландські еліти санітаризували еміграцію у 1980-х рр., перебудовуючи її як економічний волонтаризм» [6, с. 320].

Коли в середині 1990-х рр. економіка Республіки Ірландія почала швидко зростати, уряду ірландської держави стало очевидно, що без державної підтримки ірландців за кордоном вони не зможуть повернутися в достатній кількості, щоб задовольнити потреби ірландського ринку праці. У 1990 рр. констатується відносно відродження ірландського компонента іммігрантського населення в період із середини 1998 р. до середини 2001 р. Можна констатувати кореляцію між відносним відродженням ірландських репатріантів та активною політикою ірландської держави щодо залучення ірландської діаспори. Уряд ірландської держави зосередився на зусиллях щодо активного залучення ірландців, зокрема з країн ЄС, працювати в Республіці Ірландія. Наприклад, було створено кампанію «Робота в Ірландії» (1998–2002 рр.) та задіяно етнічні ірландські ЗМІ як у європейських країнах, так і в США, Канаді й Австралії. Таким чином ірландський уряд прагнув керувати типами людей, які були необхідні для заповнення прогалів на ринку праці [7, с. 48].

На сьогодні можна констатувати, що континентальні європейські напрямки, такі як Бельгія, Франція, Нідерланди, Скандинавія і Німеччина, продовжують приваблювати ірландських емігрантів, хоча їхня кількість, схоже, знизилася порівняно з показниками 1980-х рр. Це зниження пояснюється впливом кризи Єврозони на економіку держав і недостатнім знанням ірландськими емігрантами місцевих мов.

У контексті взаємовідносин Республіки Ірландія з ЄС потрібно зазначити, що в ірландській державі є деякі природні переваги. Історія еміграції благословила її великою і впливовою діаспорою в ЄС, яка голосно говорить про свою спадщину. Це гарантує вплив ірландців, які живуть у європейських країнах, впливати на політику ЄС та її державні структури. Республіка Ірландія є невеликою європейською країною, дипломати якої здатні зосередитися на кількох чітких цілях. Політика нейтралітету допомагає їй уникнути непопулярного військового втягнення. На відміну від більшості багатих європейських країн, у неї немає імперського минулого. Республіка Ірландія також не соромиться використовувати свій культурний вплив.

У перерахунку на душу населення Республіка Ірландія має всі підстави претендувати на звання наймогутнішої в дипломатичному сенсі країни у світі. Колишній міністр фінансів Республіки Ірландія П. Донох'ю був обраний президентом Єврогрупи міністрів фінансів у липні 2020 р. строком на два з половиною роки. Він був переобраний у грудні 2022 р., розпочавши свій другий мандат у січні 2023 р., незважаючи на те, що уряди Франції та Німеччини підтримали іншого кандидата. У червні 2022 р. Республіка Ірландія отримала місце в Раді Безпеки ООН. Лише через десять років після того, як унаслідок фінансової кризи 2008 р. Республіку Ірландія було врятовано, Ф. Лейн, колишній голова центрального банку Республіки Ірландія, з 2019 р. є членом Виконавчої ради Європейського центрального банку і за сумісництвом головним економістом ЄЦБ. Ірландський політик Ф. Хоган обіймав посаду європейського комісара з торгівлі з 2019 р. до 2020 р., а раніше – європейського комісара з сільського господарства та розвитку сільських районів (2014–2019 рр.). Потрібно зазначити, що і позиція ЄС щодо виходу Великобританії з ЄС – Брекзиту була сформована ірландськими дипломатами [8].

Саме в ЄС (значною мірою і завдяки ірландській діаспорі, тому, що велика кількість європейців мають ірландське коріння) Республіка Ірландія проявляє справжню дипломатичну спритність. Республіка Ірландія поділяє прагнення до збалансованого бюджету з ощадливими північними державами ЄС, проте пережила банківський крах і провал програми фінансової допомоги, як Іспанія та Португалія. Хоча зараз Ірландія входить до числа найбагатших країн ЄС, вона почала як найбільш бідна держава, покладаючись на фінансування ЄС для стимулювання зростання – шлях, аналогічний тому, яким сподіваються піти країни сходу Європи. Республіка Ірландія є членом Нової Ганзейської ліги, клубу північних ліберальних країн, яку заснували в лютому 2018 р. міністри фінансів Європейського союзу з Данії, Естонії, Фінляндії, Ірландії, Латвії, Литви, Нідерландів і Швеції, підписавши основний документ, який містить дві сторінки [9].

Республіка Ірландія була також однією з перших, хто підтримав вимогу країн Південної Європи про те, щоб ЄС випускав загальні боргові зобов'язання й надавав їх урядам, що зазнають труднощів. З цієї позиції Республіку Ірландія можна з повним правом віднести до країн Північної, Південної, Східної або Західної Європи. Членство Республіки Ірландія в більш неформальному, але впливовому об'єднанні також має ключове значення. Із 27 членів ЄС тільки п'ять мають населення понад 20 млн осіб. У маленьких країн різні плани, але в них є спільна мета – «не бути розтоптаними більшими сусідами». Ці відносини цінуються Республікою Ірландія, у якої є посольство в кожній країні ЄС – рідкість для держави такого розміру. Для великих країн, які звикли до власного шляху в історії, ЄС – це спосіб зберегти владу, навіть якщо їх вплив як окремих гравців на світовій арені зменшується. Однак для таких невеликих країн, як Республіка Ірландія, ЄС істотно збільшує їхню владу, вплив і значення [8].

За останнє десятиліття зв'язки між Республікою Ірландія та її діаспорою зазнали значних змін. Якщо раніше відносини між Республікою Ірландія та її громадами за кордоном були здебільшого односпрямованими, від діаспори до Республіки Ірландія, то тепер вони набули більш різноспрямованої форми. Розвиток нових технологій, безумовно, сприяв цим різноспрямованим обмінам, а домінування цих технологій у глобальних відносинах, наприклад, завдяки ширшому використанню електронної пошти, Skype, Twitter, Facebook і Myspace, значно змінило способи обміну та спілкування між людьми. Ці зміни природним чином торкнулися й ірландських громад за кордоном [10].

Поширення інтернет-сайтів, орієнтованих на ірландську діаспору, призвело до розширення доступу до інформації для тих, хто народився в Республіці Ірландія або має ірландське походження і живе за кордоном. Ірландці в країнах Європи не є винятком. Головний сайт EuropeanIrish.com, створений для ірландців у європейських країнах, покликаний надати ірландцям можливість для спілкування, доступ до ресурсів та інформації про Республіку Ірландія, а також сприяти обміну між ірландцями за кордоном і Республікою Ірландія.

Сьогодні можна констатувати, що віртуальний простір ірландської діаспори стрімко розвивається і справляє суттєвий вплив на ірландців у країнах Європи. В умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і глобалізації значно підвищується роль, яку відіграють новітні технології у транснаціональних обмінах між Республікою Ірландія та континентальною Європою. Констатується також і підвищення рівня обмінів та контактів між країною перебування ірландців і Республікою Ірландія у віртуальному просторі діаспори. Ці зв'язки, безумовно, мають наслідки як для європейської країни проживання ірландців, так і для Республіки Ірландія.

В останні кілька років уряд Республіки Ірландія почав усвідомлювати потенційну вигоду від діяльності ірландських громад за кордоном і оцінювати переваги реалізації стратегії розвитку ірландської діаспори. Інші європейські країни бачать ці можливості й активно впроваджують великі програми взаємодії зі своїми діаспорами [11].

Нині уряд Ірландії усвідомив можливість використання потенціалу величезної ірландської діаспори по всьому світу. Завдяки розвитку транспорту та комунікацій спільноти, які колись були розкидані по всьому світу, стають ближчими одна до одної. Інтернет дає відчуття постійного

й безпосереднього зв'язку. Громадяни мають можливість бути одночасно і «тут», і «там», а мережева взаємодія дає їм змогу підтримувати одночасні зв'язки з двома або більше національними державами.

Ірландці на європейському континенті живуть на відносно невеликій відстані від Республіки Ірландія, а більшість – у європейських країнах – членах ЄС. Вони ведуть свої повсякденні справи часто в зовсім іншому культурному середовищі, ніж ті ірландці, які живуть, наприклад, у США, Канаді, Великій Британії або Австралії, і змушені працювати та жити мовою, яка не є для них рідною.

Ірландці, які проживають у континентальній Європі, у минулому практично не враховувалися в політиці та дебатах, що стосуються ірландської діаспори. Програма підтримки емігрантів за кордоном (Emigrant Services Grants) фінансує ірландські організації по всьому світу. Однак дуже мало коштів виділяється групам, що базуються в країнах Європи. З моменту свого створення у 2004 р. Програма підтримки емігрантів надала допомогу більш ніж 530 організаціям приблизно у 37 країнах, надавши гранти на загальну суму понад 220 млн євро. Гранти варіювалися від невеликих сум для низових груп до великих асигнувань, що виділяються добровольчим і громадським організаціям, які діють у великих масштабах [12].

За даними Консультаційної мережі для емігрантів (англ. Emigrant Advice Network), наразі 3,1 мільйона ірландських громадян (володарів паспортів) живуть за кордоном, з них близько 950 тис. – уродженці Республіки Ірландія: майже 700 тис. проживають у Великій Британії, 156 тис. – у США, 50 тис. – в Австралії та понад 22 тис. – у Канаді. Що стосується ірландців, які проживають у Європі, то точні цифри отримати складніше. Дослідження, проведене сайтом EuropeanIrish.com у 2007 р. за допомогою ірландських посольств, місцевих статистичних бюро, місцевих ірландських товариств і клубів у різних країнах Європи й інших ресурсів, дало змогу встановити, що в континентальній Європі мешкає від 250 тис. до 300 тис. ірландців, проте цю цифру, як і раніше, складно перевірити [10].

Загалом у країнах Європи активно діють ірландські клуби й товариства, понад 200 шкіл ірландських танців, 650 ірландських музичних гуртів і понад 600 ірландських і кельтських фестивалів. На сайті EuropeanIrish.com представлено понад 30 тис. ірландських заходів у Європі та понад 5 тис. ірландських новин з континенту. Користувачі сайту можуть підписатися на щотижневу розсилку новин тієї частини Європи, у якій вони живуть, і отримувати її електронною поштою. Інтерес, який викликав сайт EuropeanIrish.com, свідчить про те, що багато ірландців прагнуть бути в курсі подій і заходів, пов'язаних з Республікою Ірландія, у країнах перебування [13].

Роль сучасних технологій в обміні між Республікою Ірландія та континентальною Європою сьогодні помітно збільшується. В епоху глобалізації та стрімкого розвитку новітніх інформаційно-комунікаційних технологій для формування діаспорального простору вирішальне значення мають також способи мобілізації колективних ресурсів та ідентичностей самими діаспорами. Завдяки сучасним засобам транспорту та зв'язку регулярні контакти через транснаціональні кордони можна підтримувати з відносною легкістю за допомогою подорожей, телефону, факсу, відео, комп'ютера та супутника. Сьогодні ірландці у Європі підтримують регулярні контакти з Республікою Ірландія через цей віртуальний діаспоральний простір. Констатується збільшення транснаціональних обмінів між Республікою Ірландія та Європою. Інтенсифікується обмін думками у віртуальному просторі ірландської діаспори [13].

Ірландська діаспора в континентальній Європі зберігає свою культурну ідентичність завдяки багатогранному підходу, що охоплює релігійні, мовні й общинні практики. Католицька церква зіграла ключову роль у формуванні згуртованої ірландської ідентичності серед емігрантів, створивши тим самим «Велику Ірландію», що долає географічні кордони і зміцнює спільні культурні та релігійні цінності [14]. Крім того, ірландська мова слугує найважливішим зв'язком зі спадщиною, і є активні спільноти, які пропагують її використання в різних місцях проживання діаспори, що дає змогу формувати культурну автентичність та ідентичність за допомогою мовних практик.

Громадські організації сприяють збереженню культурної ідентичності, надаючи форум для соціальної взаємодії та культурного самовираження, даючи змогу членам організацій відновити зв'язок зі своїм культурним корінням і зберегти почуття приналежності. Однак у процесі формування ідентичності виникають суперечності, оскільки діаспоральний досвід часто відображає процес культурної гібридизації між ірландською та місцевою культурами під впливом соціально-політичних умов у країнах перебування [15]. Таким чином, культурна ідентичність ірландської діаспори являє собою динамічну взаємодію традицій, мови й участі в житті спільноти.

Стрімка еволюція інформаційно-комунікаційних технологій протягом останнього століття призвела до поступового витіснення газет радіо і телебаченням, які, зі свого боку, були швидко витіснені Всесвітньою павутиною та соціальними мережами. Сьогодні можна констатувати вплив інформаційно-комунікаційних технологій на ірландську діаспору. У ній припускається, що кожна хвиля емігрантів мала свої стосунки з медіатехнологіями, і що ці відмінності, спершу повільні, а потім стрімкі, виявили розмаїття світоглядів, яких дотримувалися різні покоління тих, хто залишив Ірландію. Ці відмінності у світогляді демонструють, як концепції національної ідентичності та суперечливі уявлення про те, що означає бути ірландцем, формуються під впливом медіаконтенту та його споживання і значною мірою пов'язані з цілими поколіннями [16].

Сьогодні традиційна ірландська міграційна культурна логіка була змінена у відповідь на мінливу динаміку глобального капіталізму, особливо в епоху посткельтського тигра. Це свідчить про те, що ірландські емігранти адаптують свої міграційні стратегії відповідно до нових економічних реалій і можливостей. Епоха глобальної мобільності змінила сприйняття і дію ірландської еміграції. Вважається, що ця трансформація відображає ширші тенденції глобальної міграції, коли люди стають дедалі мобільнішими, а на їхні пересування впливають глобальні економічні умови. Ірландська еміграція не статична, а постійно розвивається у відповідь на глобальні економічні умови, культурні оповідання й особистий досвід емігрантів. У сукупності ці чинники впливають на те, як ірландську ідентичність і міграцію розуміють у глобальному контексті [17].

Висновки. Ірландці емігрували в Європу з давніх часів і зробили істотний внесок у соціально-економічну, духовну та культурні сфери. Упродовж XVIII–XIX ст. ірландці переважно емігрували в англійські країни – США, Канаду, Австралію та Велику Британію. На сучасному етапі лише в другій половині XX ст. ірландці емігрували до країн Європи в достатній кількості, щоб привернути до себе увагу й аналізувати їхні мотиви для цього. Мігранти ірландської діаспори у Європі відіграли значну роль у різних аспектах, включно з освітою, культурною діяльністю та спортом. Ірландські мігранти в континентальній Європі привезли із собою не тільки свою кваліфікацію і вміння, а й давні культурні інтереси, такі як гольфські ігри, що організуються та просуваються Гольфською спортивною асоціацією. Ірландський місіонерський рух XIX–XX ст. ще раз ілюструє вплив ірландських релігійних груп по всій Європі та за її межами, наголошуючи на освіті як на засобі просування людини та поширення Євангелія. Крім того, історична присутність ірландців у Європі, про що свідчать ірландські навчальні заклади та культурні центри, як-от коледж у Левені (Бельгія), підкреслює безперервну інтеграцію ірландських громад у європейське суспільство впродовж віків, формуючи відчуття приналежності та спадкоємності між колишніми вигнанцями та теперішніми експатріантами у Європі.

Ірландська діаспора має багату історію і глобальне охоплення: понад 70 млн осіб по всьому світу заявляють про ірландське походження. З них близько 3 млн ірландців живуть у континентальній Європі. Ця діаспора сформувалася внаслідок різних міграційних хвиль, включно з місіонерськими рухами до Європи між VI та XV ст. та економічною міграцією до країн Європейського економічного співтовариства (ЄЕС), а пізніше до ЄС у 1950-х і 1980-х рр. Ірландська мова, мова, звичаї і традиції відіграють важливу роль в утвердженні ірландської культурної самобутності в громадах діаспори, передусім у таких європейських країнах, як Бельгія, Нідерланди, Франція, Ірландія, Португалія та ін.

Сьогодні констатується збільшення масштабів транснаціонального обміну і спілкування між ірландцями у Європі та в Республіці Ірландія. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій зближує ірландців по всьому світу. Зростає кількість віртуальних подорожей до Республіки Ірландія і спілкування між ірландцями на різних віртуальних платформах. Політика уряду Республіки Ірландія щодо діаспори, спрямована на просування в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій ідеї про глобального ірландця (англ. Global Irish), а також на встановлення зв'язків з ірландськими громадами за кордоном.

Ірландців, які з різних причин змушені були опинитися у Європі й інших частинах світу, можна назвати сучасними транснаціональними мігрантами, які осідають за кордоном, але зберігають зв'язки з місцями свого походження. Легка доступність повітряного транспорту й розвиток сучасних методів комунікації створили основу для появи транснаціональних мігрантів. Життя ірландців в умовах глобалізації охоплює як рідне суспільство, так і суспільство, що приймає, і багато хто з них веде подвійне існування.

На відміну від ірландців, які влаштувалися в США, Великій Британії або Австралії, ірландці у Європі живуть повсякденним життям щонайменше двома різними мовами та пристосовуються до деколи дуже різного способу життя й культури в країнах, що їх приймають. Багато ірландців, які живуть у континентальній Європі, перебувають усього за дві-три години польоту від Республіки Ірландія, що збільшує соціально-економічні та культурні зв'язки. Створення сайту EuropeanIrish.com сприяло формуванню віртуальної ірландської спільноти по всій Європі. Наскільки реальною чи уявною є ця спільнота, ще належить проаналізувати в подальших дослідженнях. Досвід, історія життя і внесок ірландських емігрантів у життя європейської країни, що їх приймає, також як і Республіки Ірландія, залишаються практично невивченою історією сучасної ірландської діаспори, що вимагає нових досліджень ірландської діаспори в країнах Європи, чий зв'язки з Республікою Ірландія, як і раніше, залишаються міцними.

Література:

1. Culligan M., Chericci P. *The Wandering Irish in Europe: Their Influence from the Dark Ages to Modern Times*. Clearfield, 1999.
2. Lee G. The making and maintaining of the Irish Diaspora. *The Barcelona Center for International Studies (CIDOB): Ireland, from euphoria to disappointment*. Vol. 111. 2009. URL: <https://univ-lyon3.hal.science/hal-00435190/document>
3. Jefferies H. The Reformation in Ireland: interpretations old and new. *History Ireland*. 2016. Issue 2, Volume 24. URL: <https://www.historyireland.com/the-reformation-in-ireland-interpretations-old-and-new/>
4. Irish people in mainland Europe. *Infogalactic*. 2016. URL: https://infogalactic.com/info/Irish_people_in_mainland_Europe
5. European Irish. *Academic Dictionaries and Encyclopedias*. 2024. URL: <https://en-academic.com/dic.nsf/enwiki/6274475>
6. MacLaughlin J. Changing Attitudes to “New Wave” Emigration? Structuralism versus Voluntarism in the Study of Irish Emigration. In: A. Bielenberg (Eds), *The Irish Diaspora*. London : Pearson Education, 2000. P. 317–330.
7. Hayward K. Cherry-picking the diaspora. In: B. Fanning (Eds), *Immigration and Social Change in the Republic of Ireland*. Manchester: Manchester University Press, 2007. P. 47–62.
8. How Ireland gets its way (2020). *The Economist*. July 18. URL: <https://www.economist.com/europe/2020/07/18/how-ireland-gets-its-way>
9. Khan M. The EU’s new Hanseatic League picks its next Brussels battle. *Financial Times*. October 1, 2018. URL: <https://www.ft.com/content/ca9dc2dc-c52a-11e8-bc21-54264d1c4647>
10. Boyle M., Kitchin R. *Towards an Irish Diaspora Strategy: A Position Paper. NIRSA Working Paper Series*, No. 37. Maynooth : NIRSA, 2008.
11. Aikins K., Anita S., White N. *The Global Irish Making a Difference Together: A Comparative Review of International Diaspora Strategies*. Dublin: The Ireland Funds, 2009.

12. Emigrant Support Programme 2023–2024. *Government of Ireland*. 19 January 2023. URL: <https://www.ireland.ie/en/usa/newyork/news-and-events/news-archive/emigrant-support-programme-2023-24-opens/>
13. O’Keeffe-Vigneron G. The Irish in Continental Europe and Ireland: Sustained Connectedness Across a Virtual Diaspora Space. *Irish Studies in Europe*. Volume 4, 2012.
14. Colin B. Irish Diaspora. In: Carmen M. Mangion, and Susan O’Brien (Eds), *The Oxford History of British and Irish Catholicism*, Volume IV: Building Identity, 1830–1913. Oxford: Oxford Academic, 2023. URL: <https://doi.org/10.1093/oso/9780198848196.003.0015>
15. William J., S. Irish Identity in a Transnational Context. *Acadiensis*. 2019. Vol. 48(1). P. 143–152. URL: <https://doi.org/10.1353/ACA.2019.0007>
16. O’Brien M. Media and the Irish Diaspora from the Twentieth Century to the Present. In: M. O’Brien (Eds), *The Routledge History of Irish America*. London : Routledge, 2024. P. 407–418. <https://doi.org/10.4324/9781003278153-38>
17. Diane N., McIntyre A., O’Leary E. Broadcasting Irish emigration in an era of global mobility. *European Journal of Cultural Studies*. 2019. Vol. 22. P. 849–866. URL: <https://doi.org/10.1177/1367549418786408>

References:

1. Culligan, M. & Chericci, P. (1999). The Wandering Irish in Europe: Their Influence from the Dark Ages to Modern Times. Clearfield [in English].
2. Lee, G. (2009). The making and maintaining of the Irish Diaspora. *The Barcelona Center for International Studies (CIDOB): Ireland, from euphoria to disappointment*. Vol. 111. Retrieved from <https://univ-lyon3.hal.science/hal-00435190/document> [in English].
3. Jefferies, H. (2016). The Reformation in Ireland: interpretations old and new. *History Ireland*. Issue 2, Volume 24. Retrieved from <https://www.historyireland.com/the-reformation-in-ireland-interpretations-old-and-new/> [in English].
4. Irish people in mainland Europe. *Infogalactic* (2016). Retrieved from https://infogalactic.com/info/Irish_people_in_mainland_Europe [in English].
5. European Irish (2024). *Academic Dictionaries and Encyclopedias*. 2024. URL: <https://en-academic.com/dic.nsf/enwiki/6274475> [in English].
6. MacLaughlin, J. (2000). Changing Attitudes to “New Wave” Emigration? Structuralism versus Voluntarism in the Study of Irish Emigration. In: A. Bielenberg (Eds) *The Irish Diaspora*. London: Pearson Education. P. 317–330 [in English].
7. Hayward, K. (2007). Cherry-picking the diaspora. In: B. Fanning (Eds), *Immigration and Social Change in the Republic of Ireland*. Manchester: Manchester University Press. P. 47–62 [in English].
8. How Ireland gets its way (2020). *The Economist*. July 18. Retrieved from <https://www.economist.com/europe/2020/07/18/how-ireland-gets-its-way> [in English].
9. Khan, M. (2018). The EU’s new Hanseatic League picks its next Brussels battle. *Financial Times*. October 1. Retrieved from <https://www.ft.com/content/ca9dc2dc-c52a-11e8-bc21-54264d1c4647> [in English].
10. Boyle, M. & Kitchin, R. (2008). Towards an Irish Diaspora Strategy: A Position Paper. *NIRSA Working Paper Series*, No. 37. Maynooth : NIRSA [in English].
11. Aikins, K., Anita, S. & White, N. (2009). The Global Irish Making a Difference Together: A Comparative Review of International Diaspora Strategies. Dublin: The Ireland Funds, 2009 [in English].
12. Emigrant Support Programme 2023–2024 (2023). *Government of Ireland*. 19 January. URL: <https://www.ireland.ie/en/usa/newyork/news-and-events/news-archive/emigrant-support-programme-2023-24-opens/> [in English].
13. O’Keeffe-Vigneron, G. (2012). The Irish in Continental Europe and Ireland: Sustained Connectedness Across a Virtual Diaspora Space. *Irish Studies in Europe*. Volume 4 [in English].
14. Colin, B. (2023). Irish Diaspora. In: Carmen M. Mangion, and Susan O’Brien (Eds), *The Oxford History of British and Irish Catholicism*, Volume IV: Building Identity, 1830–1913. Oxford: Oxford Academic. Retrieved from <https://doi.org/10.1093/oso/9780198848196.003.0015> [in English].
15. William, J.S. (2019). Irish Identity in a Transnational Context. *Acadiensis*, 48(1):143–152. URL: <https://doi.org/10.1353/ACA.2019.0007> [in English].

16. O'Brien, M. (2024). Media and the Irish Diaspora from the Twentieth Century to the Present. In: M. O'Brien (Eds), *The Routledge History of Irish America*. London: Routledge. P. 407–418. Retrieved from <https://doi.org/10.4324/9781003278153-38> [in English].

17. Diane, N., McIntyre, A., & O'Leary, E. (2019). Broadcasting Irish emigration in an era of global mobility. *European Journal of Cultural Studies*, 22: 849–866. Retrieved from <https://doi.org/10.1177/1367549418786408> [in English].

Marianna Marusynets. Peculiarities of the Functioning of the Irish Diaspora in Continental Europe

The article defines the role and place of the Irish diaspora in European countries. It is established that the Irish diaspora in Europe has had a significant impact on the formation of pan-European traditions and values, which in turn has contributed to the formation of the Irish identity in the world. Steady migration to Europe has characterised the history of Ireland over the past 1,500 years. Close ties with the papacy and Europe's largest universities, religious institutions and organisations, the English crown's extensive holdings in France, and the lucrative trade in fish, wine and wool across the Irish Sea and the English Channel determined much of this international flow in the Medieval period.

It is emphasised that the experience, life story and contribution of Irish emigrants to the life of their host European country, as well as the Republic of Ireland, remain virtually unexplored history of the modern Irish diaspora, which requires new research on the Irish diaspora in European countries whose ties with the Republic of Ireland remain strong. In the EU, thanks in no small part to the Irish diaspora and the fact that a large number of Europeans have Irish roots, the Republic of Ireland has shown real diplomatic agility. Although it is now one of the richest countries in the EU, it started out as the poorest, relying on EU funding to drive growth.

It has been proven that the virtual space of the Irish diaspora is developing rapidly and has a significant impact on the Irish in Europe. In the context of rapid development of information and communication technologies and globalisation, the role played by the latest technologies in transnational exchanges between the Republic of Ireland and continental Europe is significantly increasing. It is also noted that the level of exchanges and contacts between the country of residence of the Irish and the Republic of Ireland in the virtual space of the diaspora is increasing. These ties certainly have consequences for both the European country of residence of the Irish and the Republic of Ireland. The development of information and communication technologies is bringing the Irish closer together around the world. The number of virtual trips to the Republic of Ireland and communication between the Irish on various virtual platforms is growing. Easy accessibility of air transport and the development of modern communication methods have created the basis for the emergence of transnational migrants. The life of the Irish, in the context of globalisation, encompasses both the native and the host society, and many of them lead a double existence.

Key words: *Europe, EU, Republic of Ireland, Irish diaspora, information and communication technologies, emigration, emigrants.*

Відомості про автора:

Маріанна Марусинець – кандидат філологічних наук, доцент, старший науковий співробітник, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін, старший дослідник Науково-дослідного центру імені Тіводора Легоцькі, Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II.